

[Udenrigsministeren.]

mærkbart ændret dens karakter. Denne er forblevet defensiv: at forsvare det frie Europas 1949-grænser, ikke at rejse krav om tilbagevenden til tidligere grænser. Medens der i Eisenhoweradministrationens tidligste år kan have været tale om sådanne krav i vendinger som „befrielse“ eller at „rulle“ det kommunistiske område „tilbage“, blev der aldrig løbet nogen risiko eller truffet nogen foranstaltninger, selv da situationen råbte på handling især i 1956 (Budapest). Containment (d.v.s. inddæmning) var det virkelige mål for den vestlige politik, ikke befrielse.“

Jeg bringer kun dette citat, fordi det så skarpt karakteriserer NATOs defensive linje.

Det må være en konsekvens af enhver forsvarsalliance, der tager sigte på, at medlemmerne gensidigt skal yde hinanden så effektiv beskyttelse som muligt, at man forbereder det forsvarssamarbejde, der skal stå sin prøve, hvis alliancen eller et af dens medlemmer bliver genstand for et militært angreb.

For Danmarks vedkommende må dette føre med sig, at vi i god tid forbereder os på, at kommandoen over vore styrker bringes i samarbejde med andre NATO-lande, og at man gennem øvelser sikrer sig, at dette samarbejde kan fungere i praksis.

Det er i overensstemmelse med denne tankegang, at forhandlingerne om NATO-enhedskommandoen nu er ført til ende. Forsvarsministeren vil om lidt give en nærmere redegørelse for den ordning, regeringen agter at acceptere, og som i går blev forelagt for det udenrigspolitiske nævn. Jeg skal nøjes med nogle få bemærkninger.

Diskussionen om denne ordning forekommer mig at have overdrevet ordningens rækkevidde. I de danske forsvarsstyrkers daglige liv i fredstid vil ingen ændring mærkes; øvelserne har man jo haft længe, og først under krig skal kommandoen føres ud i livet. Det er fortsat den danske regering, der i overensstemmelse med reglerne i grundloven afgør, hvornår der skal anvendes væbnet magt, og dermed hvornår enhedskommandoen skal træde i funktion. Den nye ordning skaber heller ikke nogen ændring i den afvisende holdning, den

danske regering siden 1957 har taget til spørgsmålet om at modtage kernevåben til stationering her eller til anvendelse af danske styrker.

Lad mig tilføje, at det er hele Danmarks oprigtige håb, at vi aldrig vil blive stillet over for en så ulykkelig situation, at der i praksis bliver brug for den nye kommando-ordning.

Det er på denne baggrund ikke uden forundring, vi er blevet gjort bekendt med visse over for Danmark kritiske synspunkter fremsat af Sovjetunionens regering.

Sådanne synspunkter er dels kommet til udtryk i en henvendelse til den danske regering af 30. august i år, som blev besvaret i et dansk memorandum til Sovjetunionens regering af 7. oktober, dels i den note, Sovjetregeringen sendte Finland den 31. oktober.

I disse udtalelser beskylder Sovjetunionen vel ikke direkte Danmark for at ville krig — jeg ser endda til min glæde, at ministerpræsident Khrustjev for nylig udtrykkelig har anerkendt det danske folks utvivlsomme vilje til fred. Men dog antyder de nævnte udtalelser, at Danmark skulle være trådt i aggressionens tjeneste, at vi sammen med andre er med til at gøre Østersøområdet og Norden til et urocenter, og at vi er med til at øge krigstruslen i verden. Specielt ønsker man i forbindelse med NATO-enhedskommandoen at fremstille Danmark som et redskab for Den tyske Forbundsrepubliks påståede revanchistiske og militaristiske politik.

Som statsminister Kampmann tidligere har gjort det, må jeg ved denne lejlighed så kraftigt, jeg kan, tilbagevise disse påstande. Jeg må betegne dem som absurde, uden forbindelse med virkeligheden og uden rimelighed.

Danmark har lært af udviklingen, at vi lige så lidt som andre lande kan ligge ubevæbnede og ubeskyttede hen. Vi ønsker at forsvare os, og da vi ikke har kræfter til at gøre det alene, har vi tilsluttet os den vestlige forsvarsalliance NATO. Men dette er noget legitimt, som Sovjetunionen ikke kan bebrejde os. Vi har samme ret til at varetage vor sikkerhed, som Sovjetunionen har til at varetage sin, og Sovjetunionen lægger jo overordentlig stærk vægt på sine sikkerhedsproblemer og har opbygget et af ver-